

بررسی چالش‌های احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک

چالش‌های احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک در جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان مورد بررسی قرار گرفت.

به گزارش روابط عمومی اتاق تبریز، جلسه کارگروه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان به منظور بررسی چالش‌های احداث نیروگاه حرارتی با مقیاس کوچک و مشکلات واحدهای فعال این حوزه در اتاق تبریز برگزار شد.

مدیر عامل شرکت توان روز آذر در این جلسه گفت: یکی از مهمترین دلایلی که سرمایه‌گذاران به موضوع احداث نیروگاه حرارتی ورود نمی‌کنند، عدم دریافت مطالبات خود از توانیر است.

رحیم فاتح پور با بیان این که تا به امروز مطالبات خود را از شرکت دریافت نکرده ایم، افزود: این در حالی است که بر اساس قراردادهای ما، اگر یک ماه از تاریخ پرداخت صورت حساب بگذرد، شرکت توانیر ملزم به پرداخت دیرکرد است ولی این کار عملی نمی‌شود.

وی ادامه داد: به غیر از مطالبات، نیروگاه‌های با مقیاس کوچک با چالش‌هایی مانند کمبود نقدینگی برای واردات قطعات یدکی مورد نیاز نیروگاه، سرویس دستگاه‌ها، مشکلات گرمی ترخیص کالا و مشکلات بعد از اتمام قرارداد تضمینی ۵ ساله روبرو هستند.

مدیر عامل شرکت توان روز آذر اظهار کرد: متأسفانه بعد از اتمام قرارداد تضمینی ۵ ساله، بر خلاف سرمایه‌گذاری زیاد انجام شده، تعطیلی نیروگاه‌ها را اعلام می‌کنند.

فاتح پور افزود: این در حالی است که در صورت حمایت از نیروگاه‌های با مقیاس کوچک، کمبود برق استان توسط این نیروگاه‌ها پوشش داده خواهد شد.

وی تأکید کرد: این نیروگاه‌ها امکان نصب دستگاه CHP را نیز دارند تا برودت و یا گرمایش مورد نیاز واحدهای هم جوار خود را تأمین کنند. با این کار نیاز آنها به مصرف گاز به صفر رسیده و بسیار مقرون به صرفه خواهد بود البته این کار مستلزم هماهنگی صنعت، معدن و شرکت توانیر است.

مدیرعامل شرکت تأمین نیروی سام نیز گفت: این شرکت در منطقه تیکمه داش با تولید ۲۰ مگاوات برق به مدت ۳ سال است فعالیت می‌کند و برق تولیدی را به صورت مستقیم در اختیار شبکه قرار می‌دهد.

صمد شایان افزود: از قرارداد ۵ ساله ما ۲ سال باقی مانده و از الان نگران پرسنل و هزینه‌های مصرفی خود در زمان اتمام قرارداد هستیم.

وی ادامه داد: خوشبختانه شرکت برق منطقه ای تعامل زیادی با ما دارد و رضایت کامل داریم و نباید شرکت برق منطقه ای را در دیرکرد پرداخت مطالبات مقصر دانست.

مدیرعامل شرکت تأمین نیروی سام با بیان این که این مجموعه در حال تأسیس دو نیروگاه ۲۵ و ۲۰ مگاواتی در هشترود و جلفا است، گفت: در این زمینه اقداماتی نیز انجام شده ولی زمان درخواست تسهیلات، بانک اعلام می‌کند باید در سامانه بهین یاب ثبت نام کنید.

شایان افزود: به دلیل این که مجوزهای نیروگاه‌ها از سازمان صمت دریافت نمی‌شود، امکان استفاده از تسهیلات برای نیروگاه‌ها وجود ندارد و این موضوع به یک معضل تبدیل شده است.

وی اظهار کرد: با توجه به این که مجوز احداث نیروگاه توسط وزارت نیرو صادر می‌شود و وام‌های آنها نیز کوتاه مدت است بنابراین استفاده از این وام‌ها برای سرمایه‌گذاری‌های ۵۵۰ میلیاردی قابل توجیه نیست.

مدیر عامل شرکت تأمین نیروی سام ادامه داد: باید تمهیداتی برای مشکلات تسهیلات بانکی نیروگاه‌ها اندیشیده شود.

مدیر عامل شرکت آناکو (انجمن مهندسان مشاور آذربایجان شرقی) نیز با بیان این که شبکه انتقال در ایران ۴۰۰، ۲۳۰، ۱۳۲ و ۲۰ کیلوولت است، گفت: با توجه به این که ظرفیت تولید نیروگاه‌های کوچک مقیاس پایین است، با ۲۰ کیلوولت به شبکه متصل شده‌اند که تعدادی از طریق برق منطقه ای و تعدادی از طریق شبکه توزیع فعالیت می‌کنند.

رشد محدودی افزود: در منطقه تحت مدیریت آذربایجان (شرقی، غربی و اردبیل) مصرف متوسط هر نفر ۳۶۵ و در اصفهان ۶۳۱ وات است.

وی فروش انرژی صنعتی اصفهان را ۴ برابر آذربایجان شرقی دانست و گفت: هر فرد در سمنان ۱۰۱/۶ برابر بیشتر از یک فرد در آذربایجان از برق بهره‌مند می‌شود. این در حالی است که با توجه به آمار فوق زمانی که در استان ۱۰۰ مگاوات خاموشی اعمال می‌شود و در اصفهان ۱۵۰ مگاوات، امر خوشایندی نیست چرا که مصرف استان اصفهان ۴ برابر

آذربایجان شرقی است و خاموشی نیز باید با همین نسبت صورت گیرد.

مدیر عامل شرکت آناکو اظهار کرد: از سال ۱۳۹۷ در آذربایجان ۵ پست ۴۰۰ کیلووات داریم در حالی که در اصفهان ۱۹ پست، در فارس ۲۶ پست و در یزد ۹ پست وجود دارد.

محدودی گفت: متأسفانه در ۲۵ سال گذشته سرمایه گذاری در آذربایجان صورت نگرفته است با این روال امکان توسعه صنعتی و تولید در استان ما وجود نخواهد داشت.

وی افزود: وزارت نیرو از روز اولی که بحث CHP را مطرح کرده، تصمیم مشخصی در این خصوص نداشته است.

مدیر عامل شرکت آناکو ادامه داد: بهتر است سرمایه گذاران تولید، فولاد و یا CHP به صورت مشارکتی اقدام به احداث نیروگاه کنند تا از هزینه های اضافی نیز جلوگیری شود.

محدودی تأکید کرد: نیروگاه تبریز با ۵۰ سال سابقه، در حال حاضر با یک چهارم راندمان خود فعالیت می کند که آن نیز در اختیار تامین اجتماعی است.

وی افزود: در این نیروگاه به دلیل وجود زمین، امکانات و اتصال به شبکه می توان با هزینه کمی نوسازی انجام داد.

رئیس انجمن فولاد آذربایجان شرقی نیز گفت: در کشور با کمبود برق روبرو هستیم و ۱۸ تا ۲۰ هزار مگاوات کسری برق داریم.

کریم رحیمی با بیان این که مصرف برق بخش فولاد در کل صنعت ۶ درصد است، افزود: برای فعالیت بخش خصوصی باید زیرساخت های آن مهیا شود تا اقدام مناسبی انجام شود.

وی ادامه داد: اگر بحث احداث نیروگاه به صورت صحیح و قانونمند برنامه ریزی شود، واحدهای فولاد استان می توانند به این موضوع ورود کنند.

هیات مدیره شرکت دمیر چلیک آذران نیز گفت: این واحد دارای نیروگاه ۲۵ مگاوات است که برای اولین بار در کشور از موتور رولز رویز استفاده می کند و بزرگترین نیروگاه شمال غرب کشور است.

بهزاد محمودی افزود: در خصوص گاز علاوه بر کمبود با آلودگی گاز نیز مواجه هستیم که مانع افزایش توان تولید شده است.

وی با بیان این که به دلیل وجود تحریم، قادر به وارد کردن قطعات مورد نیاز موتور نیروگاه نیستیم، اظهار کرد: هزینه های موجود و نحوه پرداخت صورت حساب ها از سوی شرکت توانیر، برای احداث نیروگاه ها مقرون به صرفه نیست.

عضو هیات مدیره شرکت دمیر چلیک آذران گفت: متأسفانه مشکل گاز در منطقه شمالی ایران صرفاً مختص آذربایجان شرقی است و برای اردبیل چنین مشکلی وجود ندارد و مجوز نیروگاه به سادگی در آن استان صادر می شود.

محمودی افزود: در خصوص تامین قطعات دستگاه های نیروگاه، متأسفانه برای موتورهای رولز رویس، قطعات ایرانی جوابگو نیست و باید قطعات آن را وارد کنیم ولی به دلیل عدم استفاده از معافیت گمرکی از ابتدای سال ۱۴۰۱ با مشکل واردات مواجه شده ایم.

نائب رئیس هیات مدیره گروه صنعتی پارس ساختار نیز با بیان این که آذربایجان شرقی در شمال غرب کشور مظلوم واقع شده است، گفت: این نتیجه ناشی از نگاه حاکمیتی و ضعف عملکرد ما است که مورد دوم بیشتر مدنظر است.

نوید نواده اباذر افزود: در استان اردبیل زیرساخت های خوبی ایجاد می شود ولی در استان ما چنین زیرساخت هایی وجود ندارد. در حال حاضر مشکل اصلی استان کمبود گاز است که باید به این موضوع ورود کرد.

نائب رئیس هیات مدیره گروه صنعتی پارس ساختار افزود: در قرارداد ۲۵۰ مگاواتی که با شرکت توانیر منعقد کردیم، نام "خود مصرف" و "خود تامینی" مطرح شده که نیروگاه هرکجای ایران باشد، نرخ انتقال نیرو اخذ خواهد شد.

نواده اباذر گفت: در این قرارداد دو موضوع عدم قطعی برق در پیک مصرف از سوی وزارت نیرو و عدم قطعی گاز در زمستان از سوی وزارت نفت و در صورت به وجود آمدن مشکل گاز، تخصیص سوخت جایگزین، بیان شده ولی به هیچ کدام از موارد عمل نمی شود.

نائب رئیس هیات مدیره گروه صنعتی پارس ساختار ادامه داد: در خصوص تولید و مصرف برق صنایع موافقت نامه ای بین سه وزارتخانه، امضا و در قالب مصوبه داخلی هیات دولت ابلاغ شد. در این خصوص گزارش و آماری نیز به نمایندگان مجلس ارائه شده ولی نتیجه ای حاصل نشده است.

وی افزود: برای حل این مشکل باید پیگیری لازم به صورت مستمر از طرف اتاق بازرگانی و استانداری و ... انجام شود.

نماینده شرکت آذر نیرو نیز گفت: یکی از مشکلات نیروگاه های کوچک مقیاس، مشکلات بانکی و وام های ارزی است.

یونس یوسفی افزود: بر اساس تصمیم هیات وزیران مقرر شد، بازپرداخت این تسهیلات با نرخ ۴۲۰۰ تومان انجام شود که متاسفانه بانک مرکزی زیربار نرفته و اجرایی نشد.

وی ادامه داد: به دلیل افزایش نرخ دلار بازپرداخت این وام ده ها برابر افزایش یافت و واحدها را با مشکل روبرو کرده است.

نماینده شرکت آذر نیرو تاکید کرد: دو موضوع دیگری که نیروگاه ها با آن مواجه هستند، مسایل گمرکی و هزینه های واردات قطعات دستگاه ها است که نیروگاه ها را با چالش مواجه ساخته است.

کارشناس مسئول معاونت برنامه ریزی و سرمایه گذاری اداره کل صنعت، معدن و تجارت نیز با اشاره به مشکلات بانکی و معافیت گفت: در زمینه معافیت، اگر حذف هم نمی شد مختص واحدهایی بود که مجوز خود را از وزارت صمت دریافت کرده بودند.

علیرضا طالعی تاکید کرد: نیروگاه ها با وزارت نیرو مرتبط هستند و این موضوع باید از وزارت نیرو درخواست شود.

رئیس خدمات فنی و فروش گاز آذربایجان شرقی نیز گفت: خطوط انتقال گاز در استان ما وجود دارد ولی امکان برداشت وجود ندارد.

داود زینالی افزود: در مصرف عمده، علاوه بر نیروگاه های قبلی از جمله تبریز، سهند و صوفیان، ۳۴۰ هزار مترمکعب مجوز برداشت نیروگاهی برای استان صادر شده که معادل ۱۶۰۰ مگاوات است.

وی ادامه داد: در حال حاضر حدود ۱۵۰ ظرفیت تخصیص یافته مورد استفاده نیست برای مثال در بناب و هریس معادل ۱۲۰ مگاوات ظرفیت وجود دارد که مورد استفاده قرار نگرفته یعنی بیش از نیمی از ظرفیت بلا تکلیف است و باید در این خصوص چاره ای اندیشید.

وی افزود: در استان ۲۱ قرارداد منعقد شده که در این زمینه فقط ۱۲ مورد مصرف کننده دارد.

رئیس گروه خدمات مشترکان برق منطقه ای نیز گفت: قراردادهای فی مابین نیروگاه ها و توانیر ۱۰ ساله است که ۵ سال اول با نرخ تضمینی خریداری می شود و ۵ سال دوم برحسب شرایط شبکه تصمیم گیری می شود.

علی باغبان افزود: با توجه به شرایط کشور و کمبود نقدینگی، برای نیروگاه ها با مقیاس کوچک، روبه هایی از جمله اوراق نوع دوم مطرح شد که هیچ کدام از ۱۷ نیروگاه مستقر در منطقه از این موضوع استقبال نکردند.

وی ادامه داد: پیشنهاد دوم حواله ارزی از محل مطالبات کشور بود که واحدها می توانند از این شرایط استفاده کنند.

رئیس گروه خدمات مشترکان برق منطقه ای گفت: نیروگاه ها با وجود تحریم و بازپرداخت های زمان دار برای تهیه قطعات با مشکل مواجه هستند و عدم معافیت گمرکی، مشکل این واحدها را بیشتر کرده است.

وی افزود: از سال ۹۶ صدور هر گونه مجوز جدید لغو شده و تنها از طریق فراخوان و با ارزیابی شرکت ها امکان پذیر است که در این زمینه با وجود کمبود گاز و امکانات لازم، امکان جذب سرمایه گذار وجود ندارد.

مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق آذربایجان شرقی نیز گفت: مطالبه گری از طرف مسئولان استانی به ویژه نمایندگان در بخش انرژی آذربایجان به شدت کم است.

ظاهر باقرزاده با بیان این که متاسفانه استان ما نماینده ای در کمیسیون انرژی مجلس ندارد، اظهار کرد: در تابستان با مشکل برق و در زمستان با مشکل گاز مواجه هستیم.

وی ادامه داد: استان ما سردسیر و منطقه مرزی است و دلایل کافی برای پیگیری این موضوع وجود دارد.

مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق آذربایجان شرقی گفت: برای مثال در جنوب کشور تعرفه گرمسیری وجود دارد به این صورت که با تعرفه کمتر از تعرفه مشترکان عادی پرداخت می شود.

باقرزاده افزود: با توجه به این که منطقه ما نیز سردسیری است به چه علت نتوانسته ایم از چنین ظرفیت هایی استفاده کنیم؟ توزیع برق استان آذربایجان شرقی به عنوان ذینفع

گاز به شدت شاکمی کمبود گاز است.

وی ادامه داد: علاوه بر کمبود گاز، برای متقاضیان مشکلات زیادی مانند عدم هماهنگی در دستگاه های اجرایی وجود دارد که در این زمینه باید قراردادهای راکد و بلوکه شده، حذف شود تا در اختیار متقاضیان جدید قرار گیرد.

مدیر دفتر بازار برق شرکت توزیع برق آذربایجان شرقی گفت: تمام متقاضیان ما در مراحل تایید ساختگاه در تهران، مرحله فراخوان در برق منطقه ای، صدور مجوز و تامین گاز با مشکل مواجه شده اند که این موارد باید از سوی اتاق مطرح و دستگاه های اجرایی کمک لازم را داشته باشند.

مدیر کل دفتر سرمایه گذاری استانداری آذربایجان شرقی نیز گفت: یکی از عوامل ایجاد این مشکلات، عدم برنامه ریزی و پیش بینی دستگاه های اجرایی از سال های قبل و عدم بهره مندی از مشاوران است.

میرصمد ابراهیم پور با بیان این که سرمایه گذاری های جدید مستلزم تامین زیرساخت ها است، افزود: نیمی از ۳۴۰ هزار متر مکعب تخصیص یافته در استان خالی است و از سال ۹۶ قادر به لغو قراردادها نیستند.

وی ادامه داد: بدون کار جمعی و تیمی نمی توان کاری از پیش برد بنابراین باید تیمی از دستگاه های اجرایی، استانداری، وزارتخانه و نماینده تشکیل دهیم که تکالیف هر کدام در این گروه مشخص باشد و پیگیر موضوع باشیم.

مسئول دبیرخانه شورای گفتگو نیز گفت: متأسفانه به دلیل عدم توجه به زیرساخت های انرژی در استان چندین سال است که با مشکل برق و گاز در فصول مختلف مواجه هستیم و همواره با مدیریت های کوتاه مدت از این برهه ها گذر کردیم.

نسرین درخشانی افزود: حل مشکلات این حوزه مستلزم برنامه های بلند مدت است که با همکاری تمامی بخش های استان امکان پذیر است.

وی ادامه داد: بر اساس موارد مطرح شده، در حال حاضر چند مشکل اساسی برای نیروگاه های کوچک مقیاس وجود دارد که باید پیگیری شود.

مسئول دبیرخانه شورای گفتگو با بیان این که افزایش سهمیه استان قطعا با پیگیری نماینده های مجلس و استانداری امکان پذیر است، تاکید کرد: ولی برخی از مسایل مانند، متن قراردادهای توانیر با نیروگاه های کوچک دارای ایراداتی است که استان ها را با چالش کمبود گاز مواجه کرده که می توان به دبیرخانه ملی پیشنهاد داد.

درخشانی افزود: متأسفانه بر اساس بند (ص) تبصره (۶) قانون بودجه سال جاری، معافیت حقوق گمرکی واردات دستگاه ها و ماشین آلات خط تولید موضوع "بند غ ماده ۱۱۹ قانون امور گمرکی" لغو شده و در حالی که واحدهای تولیدی نیاز بیشتری به حمایت دارند، با چالش های ادامه تولید مواجه ساخته است.

وی در پایان افزود: با توجه به این که تامین انرژی یکی از عوامل مهم تولید و صنعت استان است، این موضوع در صحن اصلی شورا طرح خواهد شد.

